No 1565 Zaterdag 27 December 1913. 30ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER: B. L. BOGAER

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Christus' Geboorte.

Geen waarheid straalt in voller licht dan de tastbare werkelijkheid van dit verheven mysterie. De geboorte van den Godmensch, de verschijning op aarde van God, verborgen in menschengedaante, is sinds eeuwen het middelpunt der algemeene wereldgeschiedenis.

Vóór Christus' geboorte zag men bij beschaafde en onbeschaafde volken het veelgodendom in eere; slechts één enkel volk was uitverkoren om de openbaring van den éénen, waren God door de wereld te dragen; slechts deze ééne Natie eerde God op de wijze, zooals Hij zelf dat wilde en persoonlijk had voorgeschreven.

In het Pantheon te Rome hadden alle goden van alle volkeren der aarde hun eigen offeraltaar, maar de ééne ware God werd daar niet vereerd; Jehova had zijn eigen heiligen tempel. Dat was de tempel van den Allerhoogste, van God, die een en eenig is in wezen en geen tweede naast zich kan dulden. Wie toch is gelijk aan God!

Toen Christus geboren werd, was er voor Hem geen plaats onder de menschen; in een stal van redelooze dieren moest een kribbe voor Hem worden ingeruimd.

Een enkel oogenblik schitterde zijn Godheid bij het stralen van de Ster, het heerlijk opklinken van den zoeten engelenzang, het verkondigen der Blijde Boodschap aan de armen en eenvoudigen van harte, bij de aanbidding ook van de Wijzen, de grooten en machtigen dezer aarde.

Ternauwernood geboren moet zijn kostbaar leven gered worden door de vlucht. Onschuldigen leden om Hem Arm leefde God te midden der menschen; Hij had geen steen, om zijn hoofd er op neder te leggen.

Slechts kort, heel kort werd Hij erkend als Een, die weldoende rond ging, alle ziekten genas, alle lijden verzachtte, den dood zelfs zijn prooi ontnam.

Al spoedig werd Hij, de Heer des levens, veroordeeld ter dood, en stierf de Koning der eeuwige glorie schandelijk aan het kruis.

Van de kribbe tot het kruis liep slechts een harde lijdensweg, vol smaad en spot, verguizing en miskenning.

Was aldus het leven van God onder de menschen, de verschijning van God op aarde!

Ja, want die God heette Jesus, dat is Verlosser, die zijn volk kwam bevrijden van zijne zonden. Hij kwam boeten in onze plaats. Door zijne wonden zijn wij genezen.

En zie, hoe Christus' geboorte het aanschijn der aarde heeft vernieuwd.

De Blijde Boodschap, het *evangelion*, is verkondigd over de geheele aarde; de beschaafde wereld heeft hare afgoden verbrijzeld en is christelijk geworden, het Pantheon te Rome is thans een Katholieke kerk. Het veelgodendom wordt nog slechts als uitzondering aangetroffen bij de laagst ontwikkelde en de minst beschaafde volken.

Het ware Godsbegrip is nog wel niet overal zuiver en zonder bijmengsels doorgedrongen, maar het veelgodendom is afgeschaft, en als valsch erkend. De mensch schaamt zich thans afgoden aan te bidden, goden van hout en steen. Het wordt als een schande beschouwd voor den mensch, zoo hij nog niet gekomen is tot de erkenning van den eenen, waren God.

Hoe is de armoedige kribbe van Christus een rijke bron geworden waar uit de ware godsdienst en de echte menschelijke beschaving is voortgevloeid; hoe wordt de stal van Bethlehem als uitgangspunt geëerd der nieuwere geschiedenis van geheel de beschaafde wereld.

Wat schijnt het Goddelijke thans heerlijk uit boven Christus' armoedige menschelijke geboorte.

Wij aanbidden dat kleine kind als onzen grooten God!

BESPREKING VAN HET RAPPORT DER SURINAME--COMMISSIE.

Nota van den Commandant der troepen, naar aanleiding van het rapport der Suriname-Commissie tot opheffing der landmacht in Suriname.

Ten vervolge van dezerzijdsche nota van 7 Februari 1912 heb ik, ingevolge de opdracht van den Gouverneur, nagegaan, of het mogelijk is, om bij de troepenvermindering nog verder te gaan dan is voorgesteld en de encadreering tot bescheidener afmetingen terug te brengen.

Het in den Raad van Bestuur vastgestelde uitgangspunt is geweest het denkbeeld, om over 4 brigades infanterie, elk van 20 man, te kunnen beschikken, ten einde eventueël, in gevallen, waarbij gewapende bijstand zal moeten worden verleend, twee detachementen van 40 man sterk naar twee bedreigde punten te dirigeeren, terwijl eene reserve te Paramaribo ter sterkte van 40 man eveneens noodig werd geacht.

In het geheel werden derhalve noodig geoordeeld 120 mindere geweerdragende militairen voor den uitrukkenden dienst.

Bovendien behoort gerekend te worden op het muziekkorps, waar van de sterkte voor Suriname is vastgesteld op 20 man.

Momenteel zijn bij het muziekkorps ingedeeld 3 sergeanten titulair (effectief korporaal,) 3 effectieve korporaals en 1 korporaal titulair (effectief Infanterist 1e klasse). In het geheel derhalve aan kader, behalve den kapelmeester, 6 effectieve korporaals.

Bovendien zijn bij den Gouverneur te werk gesteld als ordonnansen 1 Adjudant-onderofficier titulair (effectief-sergeant) en 1 korporaal.

Door deze beide omstandigheden zijn aan den eigenlijken troependienst ontrokken 1 sergeant en 7 korporaals.

Hierdoor wordt het verklaarbaar, waarom de voorgestelde kadersterkte den indruk geeft van overtollig heid.

Ten einde het muziekkorps in stand te kunnen houden is het noodig, om de leden daarvan ook te kiezen uit het kader. Dit beginsel werd dan ook neergelegd in het Koninklijk Besluit van 13 Mei 1911 No. 42. (Zie ook het schrijven van den Minister van Koloniën van 6 Juni 1911 Afd. C. 1ste Bureau No. 52|266)

Mijns inziens dient ook in de toekomst gerekend te worden op een aantal van 6 gegraduëerden bij de muziek, waaronder 1 sergeantsplaats, omdat deze rang eveneens bereikbaar dient te worden gesteld bij de muziek aangezien anders de lust, om bij de muziek te blijven dienen als korporaal, bij deze categorie van militairen gaandeweg verflauwt.

Rekenende op 1 sergeants- en 5 korporaals plaatsen bij de muziek, blijven er 14 plaatsen over, die bezet dienen te worden door Inf. 1ste klasse of fuseliers. Hoewel ook tamboers of hoornblazers en de fourier voor indeeling bij de muziek in aanmerking zouden komen, heb ik dit bij het ondervolgende buiten beschouwing gelaten.

Bij de bespreking, over dit onderwerp in den Raad van Bestuur gehouden, is over het hoofd gezien, dat aan de militairen zal worden opgedragen de bediening van een gedeelte van de brandweer, waarvoor noodig zijn aan minder personeel:

2 bij de machine
2 als boodschap en ordonnans
3 koetsiers
13 manschappen voor de bediening van twee spuiten en van een ladderwagen.
5 man voor de brandweerleiding.
In het geheel dus 25 man.

Deze 25 man dienen mijns inziens ook te Paramaribo beschikbaar te blijven, als 2 detachementen zijn uitgerukt en behooren derhalve gerekend te worden boven de sterkte der reserve van 40 man.

Ik kom derhalve tot een totaal van 171 geweerdragende mindere militairen.

te weten:

3 afdeelingen à 40 man	120
Voor verpleegden in het hospitaal	12
muziek	14
brandwezen	25
Totaal	171

Hieruit blijkt, dat het opgegeven aantal van 25 Infanteristen 1e klasse en 138 fuseliers of 163 man te gering is geweest en dient te worden gebracht op 25 Infanteristen 1ste klasse en 146 fuseliers.

De sterkte van eene Europeesche compagnie in Ned.–Indië bedraagt 199 man, zoodat gevoegelijk gezegd kan worden, dat de noodig geachte troepenmacht voor Suriname gelijk is aan eene Indische compagnie.

De kadersterkte dient mijns inziens ook daarmede in overeenstemming te zijn.

Bij een zoodanige compagnie in Ned.-Indië zijn, ingevolge de Algemeene Order No. 52 van 1890 § 27, ingedeeld:

1 Kapitein,
3 Luitenants,
1 Sergt.-majoor,
1 Fourier,
8 Sergeanten,
11 Korporaals,
3 Tamboers en Hoornblazers;

welke encadreering zooals de praktijk heeft aangetoond inderdaad niet te weelderig is.

Hierbij komen nu nog voor Suriname: voor de muziek 1 sergeant en 5 korporaals en als de Gouverneur zijne ordonnans wenscht te handhaven bovendien nog 1 sergeant en 1 korporaal.

Alsdan zou de formatie van de compagnie, ongeacht het werkliedenen schrijverspersoneel, moeten bedragen:

aan sergeanten 10,
aan korporaals 17,

terwijl met 3 tamboers en hoornblazers zou kunnen worden volstaan.

Vergelijkt men de vorenstaande sterkte met die, voorkomende in mijne nota van 7 Februari ll. dan blijkt hieruit, dat alleen eene vermindering mogelijk is van 3 korporaals en 1 tamboer of hoornblazer, terwijl het aan te houden aantal fuseliers eene vermeerdering dient te ondergaan van 8.

Mocht de Gouverneur er toe kunnen besluiten, om de beide ordonnansen in te trekken, dan zou de mindering kunnen bedragen 1 sergeant, 4 korporaals en 1 tamboer of hoornblazer.

Dit alles resumeerende zou derhalve eene inkrimping van de tegenwoordige sterkte met:

1 Luitenant der infanterie,
1 Luitenant kwartiermeester,
2 of 3 Sergeanten,
7 of 8 Korporaals,
2 Hoornblazers,
8 Infanteristen 1e klasse,
62 Fuseliers,

tegen uitbreiding met 1 adjudant-onderofficier—kwartiermeester, de uiterste grens zijn, waartoe mijns inziens zou mogen worden overgegaan, omdat bij de nog grootere besnoeiïng de landmacht in Suriname niet zal kunnen volbrengen, wat van haar in ernstige tijden verlangd wordt.

De rang van adjudant-onderofficier is verder naar mijne meening hier te lande voor de Infanterie overbodig, kunnende alleszins volstaan worden met een sergeant-majoor.

Eene vergelijking tusschen de voorgestelde formatie van Suriname met die van Curaçao zal ten slotte aantoonen, dat ik het aantal Infanteristen 1ste klasse belangrijk heb ingekrompen. Een aantal van 25 op eene sterkte van 171 komt mij alleszins voldoende voor.

De Kapt–Commandant der troepen,

J. HIRSCHMANN.

(„Suriname").

NAAR HET GELUK.

(Uit het leven van een bekeerling).

XXIX.

In het stervensuur.

Wij allen gaan een geheimzinnige toekomst tegemoet, welke voor ons, levenden, steeds een geheim zal blijven, omdat zij, die er in doordrongen, het aan niemand kunnen vertellen; dat is het geheim van het stervensuur.

Zal de ziel, wanneer het lichaam sterft, het bewustzijn verliezen, als bij den slaap? Zal zij bewusteloos worden weggedragen door de engelenhanden, die haar henenvoeren tot hoog boven de sterren?

Of zal zij in volle bewustzijn scheiden van het lichaam, om, door engelen begeleid, te vliegen door de oneindige ruimte, de eeuwigheid te gemoet?

Zal zij geblinddoekt, in vreeze en beven, staan tegenover den gestrengen Rechter? Zich zuchtend plaatsen op den onverbiddelijken weegschaal om te licht bevonden te worden, of zal zij zich vol vertrouwen met heilige liefde werpen in de geopende armen van haar algoeden. hemelschen Vader? Hoe afschuwelijk zal de plaats zijn, welke ons tot straf als kerker zal worden aangewezen om daar onze zonden uit te boeten en onze schuld te betalen tot den laatsten penning!

Hoe groot zal onze ellende daar zijn, als ons de kinderkamer en de school reeds een gevangenis leek, en deze schoone aarde een tranendal.

Maar ook, hoe heerlijk boven alle begrip moet de plaats zijn, waar de zuiveren van harte wonen, het verblijf der gelukzaligheid en der eeuwigdurende vreugde, als hier op aarde reeds zulke wonderschoone lustoorden gevonden worden.

* * *

Met voorliefde slaan wij een blik in het rijke leven des menschen; maar veel belangrijker, veel leerzamer is het een open oog te hebben voor 's menschen sterven.

Om den schitterenden sterrenhemel te kunnen bewonderen, moet het eerst nacht worden; ons aardsche oog moet verduisteren om de engelen te kunnen zien, die ons omringen.

* * *

Kort geleden stierf te Berlijn een rechtvaardige, de grondlegger van de groote, alom geroemde Bonifaciusvereeniging, een zuiver Katholieke vereeniging. Hij was een trouwe zoon der Kerk, een vriend der armen, en een echte hulp in den nood voor allen. Toen hij vijftig jaren oud was, werd hij ziek en was niet meer te genezen.

Drie dagen voor zijn dood hield hij op met bidden; hij lag als zonder eenig gevoel, somtijds was hij zelfs geheel en al zonder bewustzijn.

Het uur der duisternis was aangebroken, waarin niemand meer werken kan. Gelukkig deze rechtvaardige, hij had zich schatten van goede werken verzameld, toen het nog dag was.

In zijn laatste oogenblikken, toen hij reeds afscheid genomen had van allen, begon hij plotseling een schoon Marialied te zingen.

Wat beteekende dit? Was de hemelsche Moeder gekomen om haar kind af te halen? Zag hij haar omringd van hemelsche geesten en zong hij mede in het koor der engelen?

* * *

Mijn doodzieke vrouw had ik in een sneltrein uit Spanje naar Bordeaux gevoerd.

Zij lag troosteloos op haar sterfbed en buiten bewustzijn.

Zacht kreunend en klagend wendde zij zich van de eene zijde naar de andere.

De gedachte, dat zij moest sterven, had haar met ontzetting vervuld. Zij voelde, hoe hare krachten steeds verminderden, en dat het spoedig met haar zou gedaan zijn.

Nog slechts weinige maanden geleden was zij vol levenslust met een dozijn reuzenkoffers, alle gevuld met de kostbaarste toiletten en met een mooi koffertje vol zeldzame edelsteenen, uit Parijs vertrokken, bezield door slechts één enkele gedachte: van het leven te genieten.

Om de Pyreneeën over te klimmen hadden wij den grootsten postwagen uitgekozen die er te krijgen was. Het was er een met zes muildieren bespannen, maar het groot aantal koffers kon niet opgeladen worden.

De helft moest weer naar huis worden gezonden...en hoe hing haar hart aan iederen koffer.

Nooit had ik haar hooren spreken over de kinderen, die dood waren, nimmer een woord over God, of over het hiernamaals.

Zij huldigde de machtspreuk der Franschen, het gevleugeld woord van Pompadour! „*Après nous le déluge.*"

Ze hield het met Goethe: „Laat eerst deze wereld in puin vallen, om het hiernamaals bekommer ik mij niet."

Zij was verbitterd op den lieven God, omdat Hij hare beide kinderen, twee onbeschrijfelijk schoone meisjes, tot zich had genomen. Beiden stierven op zestienjarigen leeftijd; deze tropenkinderen konden het ruwe noorderklimaat niet verdragen.

Mijn vrouw leefde buiten de Kerk, zonder God. Geheel natuurlijk derhalve, dat zij vreeselijk ontstelde, toen zij plotseling het einde haars levens voor zich zag.

Eerst na heel veel praten hadden wij het zoo ver gebracht, dat er ten minste een Priester mocht geroepen worden.

Een eenvoudige Franciskaner monnik kwam, hoorde haar biecht en gaf haar het H. Oliesel.

De barmhartige Samaritaan had hare wonden gereinigd en verbonden, hare ziel schoon gewasschen en reisvaardig gemaakt voor de eeuwigheid. O, gelukkige reize na de aflossing der zondenschuld, met de troostrijke verzekering van het eeuwig geluk te zullen beërven.

De ontzetting was uit hare oogen, de onrust uit haar hart; vredige kalmte lag over geheel haar wezen. Het einde naderde snel; de oogen begonnen te verglazen, zij kende niemand meer.

Plotseling straalt er een vreugdelach over haar gelaat, zij noemt hare beide kinderen bij hun naam. Zeer hartelijk en vol leven begint zij hen toe te spreken en bleef met hen praten tot hare ziel het lichaam ontvlood.

Wij allen, de Priester, de familieleden en ik, wij allen luisterden toe met stijgende bewondering. En bij haar dood blikten wij elkander tegen, alsof wij getuigen waren geweest van een heerlijken triomf, en schitterenden zegepraal.

„Het is dus geen ijdele waan...... er is een wederzien!"

De plannen voor de verbetering der haventoestanden van Curaçao.

Slot.

Nu wil ik geenszins beweren, dat dit ook hier het geval zal blijken. Evenzeer als de gouverneur en de leden van den kolonialen raad een leek in havenzaken, zal ik mij ten deze niet aan voorspellingen wagen. Doch, waar tegenover dit oordeel van „the men on the spot" de meeningen staan eener bekende havenautoriteit en die eener commissie van hoogst bekwame mannen, 7) onder wie wèl deskundigen en die zich óók hebben doen voorlichten door personen, met de plaatselijke toestanden van Curaçao bekend — daar zullen vele, in de kolonie belangstellenden, zich met mij afvragen wie ten deze het juiste standpunt inneemt.

Op die vraag dient een onaanvechtbaar antwoord gegeven, iets méér dan de persoonlijke meening eens ministers, „dat de toekomst met gerustheid kan worden tegemoet gegaan." De zaak, waar het hier om gaat, is van zóó overwegend belang voor het welzijn der kolonie, hare toekomst is er zóó innig aan verbonden, dat ten deze geen twijfel *mag* bestaan.

Het is daarom te betreuren, dat de Regeering niet is ingegaan op de voorstellen van de heeren d' Aumale van Hardenbroek en Kraus om door een deskundig onderzoek te doen uitmaken of men gevolg dient te geven aan de voorstellen der Commissie voor de Handelspolitiek dan wel volstaan kan met uitvoering te geven aan de plannen van het koloniaal bestuur. Temeer, waar des ministers weigering om aan het verlangen tot het verkrijgen van positieve zekerheid ten deze te voldoen grootendeels schijnt te berusten op de vrees om bij gouverneur en kolonialen raad het gevoel op te wekken, „dat zij onder curateele staan van een commissie in Nederland."

M.i. toch bestaat voor die vrees geen reden. En den gouverneur èn de meeste leden van den kolonialen raad persoonlijk kennende, acht ik hen te hoog dan dat ik niet zonder eenige aarzeling de veronderstelling van Dr. Kraus zou durven onderschrijven, dat zij zich niet bezwaard zullen gevoelen door, uit een oogpunt van algemeen handelsbelang — en ik zou er bij willen voegen: in aanmerking genomen de groote koloniale belangen, die er op het spel staan — een commissie te zien ingesteld ter beoordeeling eener zaak, welke zonder deskundige voorlichting niet in alle deelen juist beoordeeld *kan* worden. Het kan den regeeringsmannen van Curaçao er slechts om te doen zijn de waarachtige belangen der kolonie te bevorderen en m.i veronderstelt vrees tot het geven van aanstoot ten deze in die mannen een kleinzieligheid, die hun niet mag worden aangewreven. Doch ook al bestond er reden voor die vrees, zij diende in elk geval achter te staan bij het belang der kolonie.

Met dit al verklaarde de Regeering zich bereid om, wanneer een *nadere* verbetering der haventoestanden noodig mocht blijken, daartoe niet over te gaan dan na overleg met een deskundige commissie in Nederland.

Maar dat is — ik behoef er zeker niet nogmaals op te wijzen — den put dempen als het kalf verdronken is. Zijn verbeteringen noodig, dan is het *nu*, hoe eer hoe liever. Er is geen tijd te verliezen. Bij of nog liever vóór de opening van het kanaal dient de superioriteit van de haven van Curaçao algemeen erkend. Slechts dán zal de kolonie in volle mate profiteeren van deze wereldgebeurtenis. En *welke* wijzigingen er in de, als „uiterst primitief" geschetste 8) toestanden der haven moeten worden gebracht, worde niet beslist door leeken, hoe bekwaam zij overigens ook mogen zijn.

Daarom is het te hopen, dat de Regeering er alsnog ten spoedigste toe overga de zaak havenverbeteringen op Curaçao in handen te geven van een commissie van deskundigen. Eerst dán zal men kunnen zeggen het *mogelijke* te hebben gedaan, en een zoo belangrijke zaak als de onderwerpelijke verdient zeer zeker er het mogelijke voor te *doen*.

7) Prof. Dr. Kraus en de Commissie voor de Handelspolitiek.

8) Aangehaalde zitting der Eerste Kamer.

Groesbeek, 15 Augustus 1913.

J. H. J. HAMELBERG.

Regeling van het pontverkeer.

Teneinde tegemoet te komen aan de dikwijls gehoorde, billijke klachten. dat de pontvoerders, voor het vervoeren van personen en goederen, vooral van vreemdelingen, buitensporig hooge bedragen vragen, heeft de Gouverneur gemeend, een nieuw tarief voor de pontvoerders te moeten voorstellen, ter vervanging van dat van 1863 (P. B. 1863 No. 30), hetwelk wel is waar nooit is afgeschaft, maar toch sinds lang in onbruik is geraakt.

Sedert dat tarief werd vastgesteld zijn trouwens de omstandigheden zoo veranderd, dat de daarin vastgestelde loonen als veel te laag moeten worden beschouwd. In den loop der jaren hebben die loonen zich dan ook van zelf gewijzigd en de bedragen, welke in artikel 6 van dit nieuwe ontwerp worden voorgesteld, komen vrij wel overeen met die, welke thans normaal worden betaald.

Tevens heeft de Gouverneur zich deze gelegenheid benut om zijn oog te laten gaan over de in verschillende publicatiebladen verspreide bepalingen rakende de publieke veer- en vrachtponten, welke wel nooit werden afgeschaft, maar waaraan toch sinds lang niet meer de hand werd gehouden.

Sommige dier bepalingen hebben hun belang verloren, waarom in art. 12 van dit ontwerp wordt voorgesteld ze te doen vervallen, maar andere zullen nog een zeer nuttige werking kunnen hebben.

Deze worden dan ook gehandhaafd en vinden een plaats in het voorgestelde ontwerp naast het tarief en eenige bepalingen, welke den Gouverneur nuttig en noodig voorkomen ter bevordering van de veiligheid en de naleving van dat tarief, wat het voordeel geeft, dat alle voorschriften, die betrekking hebben op den dienst der publieke veer- en vrachtponten, in één keur worden verzameld en naar de Gouverneur meent, tengevolge zal hebben, dat er meer orde en regelmaat zal komen in het verkeer met ponten, wat niet dan ten goede zal komen aan den goeden naam onzer haven en zal strekken tot gerief en voordeel van vreemden en hier wonenden.

Art. 1.

De publieke veer- en vrachtponten staan onder het onmiddellijk toezicht en gezag van het Hoofd der Politie.

Art. 5.

Het Hoofd der Politie is bevoegd, in het belang van den publieken dienst, de openbare orde en de veiligheid, den pontvoerders zoodanige verplichtingen op te leggen, als hij dienstig en noodig zal oordeelen.

Het nut en de wenschelijkheid van deze bepalingen springen van zelf in het oog en behoeven, bezien uit het oogpunt van orde en veiligheid, geen verder betoog. Het Hoofd der Politie is de aangewezen man om toezicht en gezag te hebben over een publiek vervoermiddel en, daar niet vooruit te voorzien is, welke maatregelen in elk geval moeten worden genomen. moet hem de vrije hand worden gelaten om in elk bijzonder geval die verplichtingen op te leggen, welke door de omstandigheden dan worden geboden.

Art. 5 geeft b. v. aan het Hoofd der Politie de bevoegdheid om maatregelen te treffen, teneinde tegen te gaan, dat te veel personen tegelijk in een pont worden vervoerd, of dat een groote menigte ponten pas binnengekomen schepen omringen en daardoor het aan boord gaan van personen, die daar moeten zijn, hinderen of ook het van boord gaan belemmeren.

Art. 2.

Elke pontvoerder is verplicht om, wanneer hij aan een kade of aanlegplaats met zijn veer- of vrachtpont ligt, onverwijld de diensten die van hem als pontvoerder gevorderd worden, uit te voeren, tegen het bij deze keur vastgestelde loon, tenzij hij in dienst van anderen is.

Art. 3.

De pontvoerders, wier ponten niet bevracht zijn, zullen, als zij in de nabijheid van gemelde kaden en aanlegplaatsen zijn en personen zien aankomen, die van hun ponten willen gebruik maken, verplicht zijn die ponten, tenzij deze in dienst van anderen zijn, beschikbaar te stellen om die personen en goederen, wanneer dit gevorderd wordt, te vervoeren, tegen het bij deze keur vastgestelde loon.

Deze twee artikelen staan in nauwe betrekking tot elkander en zijn, in verband met artikel 11, noodig om het vastgestelde tarief niet illusoir te maken. Ontbrak toch elke sanctie, dan is het niet uitgesloten, dat de pontvoerders, gebruik of liever misbruik makend van de omstandigheden, b. v. het zich alleen bevinden ter plaatse, of de bijzondere haast van hem, die zich van het vervoermiddel wil bedienen, toch in de oude fout zullen vervallen en weer bovenmate hooge loonen eischen.

Bovendien kan het telkens weigeren van hun diensten tegen het vastgestelde loon stremmend op het verkeer werken.

Art. 4.

Ponten mogen niet gevoerd worden dan door personen boven de achttien jaren, die niet door ouderdom, zwakte of andere oorzaken blijkbaar onbekwaam zijn voor die taak.

Waar art. 27 der keur, regelende de straatpolitie op het eiland Curaçao (P. B. 1891 No 12) voorschrijft, dat rij- of andere voertuigen, waarvoor paarden of andere trekdieren gespannen zijn, niet bestuurd of geleid mogen worden dan door personen boven achttien jaren oud en dat personen, door ouderdom, zwakte of andere oorzaak blijkbaar onbekwaam voor die taak, daartoe niet mogen worden gebezigd en art 54 derzelfde keur voor den voerman van een omnibus den leeftijd van drie en twintig jaren eischt, moet voor een pontvoerder minstens dezelfde eisch als voor een koetsier worden gesteld, daar toch het vervoerd worden in een pont geen minder gevaar met zich medebrengt dan het rijden in een rijtuig en het hanteeren van een pont geen mindere bekwaamheid enz. vereischt dan het omgaan met een voor een rij- of ander voertuig bespannen paard.

Art. 6.

De pontvoerders zijn verplicht hun loon te berekenen naar het volgende tarief:

1o. Van de Handelskade bij de Emmabrug:

a. naar den Waterkant (Overzijde) en omgekeerd:
voor het vervoer van één persoon f 0.05
voor het vervoer van twee personen f 0.03 per persoon;
voor het vervoer van drie of meer personen f 0.02 per persoon.

b. naar de kleine werf, het Gouvernementsterrein tusschen kleine en groote werf en de groote werf en omgekeerd:
voor het vervoer van één persoon f 0.10
voor het vervoer van twee personen f 0.06 per persoon;
voor het vervoer van drie of meer personen f 0.05 per persoon.

c. naar de Westwerf en de Havenstraat (Pueblo Nobo) en omgekeerd:
voor het vervoer van één persoon f 0.12½
voor het vervoer van twee personen f 0.07½ per persoon;
voor het vervoer van drie of meer personen f 0.05 per persoon.

d. naar de nieuwe werf en de werf „De Wilde" en omgekeerd:
voor het vervoer van één persoon f 0.25
voor het vervoer van twee personen f 0.15 per persoon;
voor het vervoer van drie of meer personen f 0.10 per persoon.

e. naar het Schottegat en omgekeerd:
voor het vervoer van één persoon f 0.50
voor het vervoer van twee personen f 0.25 per persoon;
voor het vervoer van drie of meer personen f 0.20 per persoon.

2o. Van de Handelskade bij het Waaigat:

a. naar de kleine werf, het Gouvernementsterrein tusschen groote en kleine werf en de groote werf en omgekeerd:
voor het vervoer van één persoon f 0.05
voor het vervoer van twee personen f 0.03 per persoon;
voor het vervoer van drie of meer personen f 0.02 per persoon

b. naar den Waterkant (Overzijde), de Westwerf en de Havenstraat (Pueblo Nobo) en omgekeerd:
voor het vervoer van één persoon f 0.10
voor het vervoer van twee personen f 0.06 per persoon;
voor het vervoer van drie of meer personen f 0.05 per persoon.

c. naar de nieuwe werf en de werf „De Wilde" en omgekeerd:
voor het vervoer van één persoon f 0.25
voor het vervoer van twee personen f 0.15 per persoon;
voor het vervoer van drie of meer personen f 0.10 per persoon.

d. naar het Schöttegat en omgekeerd:
voor het vervoer van één persoon f 0.50
voor het vervoer van twee personen f 0.25 per persoon;
voor het vervoer van drie of meer personen f 0.20 per persoon.

3o. Van den Waterkant (Overzijde):

a. naar de Havenstraat (Pueblo Nobo) en de Westwerf en omgekeerd:
voor het vervoer van één persoon f 0.10
voor het vervoer van twee personen f 0.06 per persoon;
voor het vervoer van drie of meer personen f 0.05 per persoon.

b. naar de kleine werf, het Gouvernementsterrein tusschen groote en kleine werf en de groote werf en omgekeerd:
voor het vervoer van één persoon f 0.12½
voor het vervoer van twee personen f 0.07½ per persoon;
voor het vervoer van drie of meer personen f 0.05 per persoon.

c. naar de werf „De Wilde" en de nieuwe werf en omgekeerd:
voor het vervoer van één persoon f 0.20
voor het vervoer van twee personen f 0.10 per persoon;
voor het vervoer van drie of meer personen f 0.07½ per persoon;

d. naar het Schottegat en omgekeerd:
voor het vervoer van één persoon f 0.50
voor het vervoer van twee personen f 0.25 per persoon;
voor het vervoer van drie of meer personen f 0.20 per persoon.

4o. Van de Havenstraat (Pueblo Nobo):

a. naar de kleine werf, het Gouvernementsterrein tusschen groote en kleine werf en omgekeerd:
voor het vervoer van één persoon f 0.05
voor het vervoer van twee personen f 0.03 per persoon;
voor het vervoer van drie of meer personen f 0.02 per persoon.

b. naar de nieuwe werf en de werf „De Wilde en omgekeerd:
voor het vervoer van één persoon f 0.12½
voor het vervoer van twee personen f 0.07½ per persoon;
voor het vervoer van drie of meer personen f 0.05 per persoon.

c. naar het Schottegat en omgekeerd:
voor het vervoer van één persoon f 0.50
voor het vervoer van twee personen f 0.25 per persoon;
voor het vervoer van drie of meer personen f 0.20 per persoon.

5o. Van de kleine werf, het Gouvernementsterrein tusschen groote en kleine werf en de groote werf naar de nieuwe werf en omgekeerd:
voor het vervoer van één persoon f 0.12½
voor het vervoer van twee personen f 0.07½ per persoon;
voor het vervoer van drie of meer personen f 0.05 per persoon.

6o. Van de werf „De Wilde" naar de nieuwe werf en omgekeerd:
voor het vervoer van één persoon f 0.10
voor het vervoer van twee personen f 0.06 per persoon;
voor het vervoer van drie of meer personen f 0,05 per persoon.

7o. Van de kleine werf, het Gouvernementsterrein tusschen groote en kleine werf en de groote werf naar het Schottegat en omgekeerd:
voor het vervoer van een persoon f 0.50
voor het vervoer van twee personen f 0.25 per persoon;
voor het vervoer van drie of meer personen f 0.20 per persoon.

8o. Van de nieuwe werf en de werf „De Wilde" naar het Schottegat en omgekeerd:
voor het vervoer van één persoon f 0.25
voor het vervoer van twee personen f 0.15 per persoon;
voor het vervoer van drie of meer personen f 0.10 per persoon.

9o. Voor elken tocht heen en terug:
a. naar het Leprozengesticht f 1.—
b. „ „ Krankzinnigengesticht f 0.50
c. „ „ St. Elizabethsgasthuis f 0.45

10o. Van de in de haven liggende schepen, naar de hotels en huizen, welke aan kaden en aanlegplaatsen gelegen zijn, inbegrepen het brengen in de pont en op de plaats van bestemming, en omgekeerd:
voor één koffer f 1.—
voor elken koffer meer f 0.50
voor ieder pak of valies, met uitzondering van kleine pakken en valiezen, welke in de hand worden gedragen f 0.25

11o. Van de in het Schottegat liggende schepen naar de hotels en huizen, welke aan kaden en aanlegplaatsen gelegen zijn, inbegrepen het brengen in de pont en op de plaats van bestemming, en omgekeerd:
voor één koffer f 1.50
voor elken koffer meer f 0.50
voor ieder pak of valies, met uitzondering van kleine pakken of valiezen, welke in de hand worden gedragen f 0.25

Art. 7.

Bij vervoer van personen wordt hetzelfde loon berekend van en naar schepen als van en naar de kaden en aanlegplaatsen, waaraan die schepen zijn gelegen.

Art. 8.

Worden de goederen op weg naar hun bestemming naar het Douanekantoor gebracht, dan zijn de pontvoerders gerechtigd behalve het gewone loon te berekenen:
voor elken koffer f 0.10
voor elk pak of valies f 0.05

Art. 9.

Wanneer de pontvoerder langer dan een half uur op de in te nemen personen of goederen moet wachten wordt voor elk half uur of gedeelte daarvan wachtens boven dat half uur nog betaald f 0.25.

Deze artikelen betreffen de te rekenen loonen en behoeven, na hetgeen boven is gezegd, geen verdere toelichting.

Art. 10.

De pontvoerders zijn verplicht een exemplaar van bovenstaand tarief, hetwelk van wege het Hoofd der Politie verkrijgbaar zal worden gesteld, in voorraad te hebben om op de eerste aanvrage te vertoonen.

Deze bepaling wordt voorgesteld, omdat anders de mogelijk goede werking van het tarief grootendeels verloren zal gaan door onbekendheid daarmede van het publiek, meer in het bijzonder van de vreemdelingen.

Aan iederen pontvoerder zal een tarief in 't Nederlandsch, Engelsch en Spaansch en in de landstaal worden verstrekt, maar er wordt, teneinde het slordig omgaan met die tarieven tegen te gaan, niet bij vermeld, dat die verstrekking kosteloos zal geschieden, zoodat het recht voorbehouden blijft om in bepaalde gevallen iets er voor in rekening te brengen.

Art. 11.

Overtredingen van Artikelen 2, 3 en 10 en van de door het Hoofd der Politie krachtens art. 5 opgelegde verplichtingen worden gestraft met geldboete van ten hoogste twintig gulden en van art. 4 met gevangenisstraf van ten hoogste acht dagen en geldboete van ten hoogste twintig gulden, te zamen of afzonderlijk; alles onverminderd de bevoegdheid van het Hoofd der Politie om, bij herhaling, de vergunning, bedoeld bij art. 4 der verordening van 28 Juli 1881 (P. B. 1881 No 25), zooals gewijzigd bij de verordening van 16 Juli 1908 (P. B. 1908 No 52), voor een bepaalden tijd of definitief in te trekken.

De bedreigde straffen zijn dezelfde als die gesteld op overtredingen van soortgelijke voorschriften in de keur regelende de straatpolitie op het eiland Curaçao (P. B. 1891 No. 12), behalve natuurlijk de intrekking voor een bepaalden tijd of definitief der vergunning bedoeld bij art. 4 der verordening van 28 Juli 1881 (P. B. 1881 No. 25), welke niet zoozeer den pontvoerder als wel den eigenaar der pont treft, die maar moet toezien aan wien hij die pont toevertrouwt.

Het is onnoodig te zeggen, dat het Hoofd der Politie niet dan in het uiterste geval gebruik zal maken van deze bevoegdheid tot intrekking der vergunning en dat speciaal de definitieve intrekking alleen zal geschieden na herhaalde toepassing van die voor een bepaalden tijd. Het grootste nut wordt dan ook verwacht van de preventieve werking van dezen maatregel, daar de wetenschap, wat hun boven het hoofd hangt, allicht als een rem tegen misbruiken zal werken en tot dadelijke opvolging der gegeven bevelen zal leiden.

Art. 12.

Deze keur treed in werking dertig dagen na den dag der uitgifte van het Publicatieblad, waarin zij is geplaatst.

Alsdan vervallen de publicatie van 13|22 December 1825 No 98, de notificaties van 7|10 Februari 1857 (P. B. No. 1) en van 3 Augustus 1863 (P. B. No. 30) en de artikelen 15 en 16 der notificatie van 17 Februari 1865 (P. B. No. 5), terwijl in art. 17 der laatstvermelde notificatie de woorden „sjouwer of pontvoerder" worden vervangen door „of sjouwer" en in art. 19 de woorden „of pontvoerders" komen te vervallen.

Bovendien vervallen in art. 11 der publicatie van 9 November 1855 (P. B. No. 15) de woorden „ponten en".

Door dit artikel wordt afgeschaft alles, wat vroeger voorgeschreven is met betrekking tot den dienst der publieke veer- en vrachtponten, maar, zooals reeds is opgemerkt, enkele dier bepalingen zijn weer opgenomen in dit ontwerp om alles wat dat onderwerp betreft in één keur verzameld te krijgen.

Ingezonden stukken.

Open Brief aan den Heer D. G. F.

Aruba, Noord, 19 Dec. '13.

Weledele Heer,

U beweert:

„De moraliteit is tot het laagst denkbare peil gedaald."

„Om ontucht en overspel verdraait niemand eene hand."

„De onechte geboorten bedragen 50 p. Ct. van het totale aantal."

En ten slotte vraagt U: „Wat heeft de Roomsche kerk gedaan voor onderricht van den neger en van den kleurling, wat voor opvoeding van [illegible] vrijgemaakten slaaf en diens na[illegible]elingschap?"

[illegible]ndergeteekende is Roomsch Ka[illegible]liek Pastoor in het Noorddistrict [illegible] Aruba, in welk district meer dan [illegible]0 Katholieken wonen, plus één [illegible]ëliet. Dit jaar is 't getal gedoop[illegible] kinderen 68, wat waarschijnlijk tot 70 zal gestegen zijn bij het einde van 't jaar. Van deze 68 staan er op het doopboek aangeteekend 3, zegge DRIE, als onecht.

Terwijl het getal inwoners ieder jaar toeneemt, wordt het getal onechte geboorten ieder jaar minder.

Zoo telden wij bijv. 15 jaar geleden 1300 inwoners en stonden voor dat jaar 16 onechte geboorten aangegeven.

Daar U toch een reeks brieven schrijft aan „De Nederlander" ben ik zoo vrij U deze inlichting te geven; zij kan U te pas komen bij de beantwoording der door U gestelde vraag: Wat heeft de Roomsche kerk gedaan? etc.

Maar nu moet U bepaald zelf ook eens gaan onderzoeken op Curaçao, wat de Roomsche kerk dáár gedaan heeft voor onderwijs en opvoeding en verbetering van de moraliteit.

Als de moraliteit daar werkelijk nog zoo treurig is, als U belieft te beweren, ondanks dat de Roomsche kerk zoo krachtig gewerkt heeft aan de verbetering daarvan, moet U eens bedenken, hoe de toestand wezen zou, als de Roomsche kerk werkelijk eens niets gedaan had tot opheffing der arme negerbevolking.

In mijn parochie is de bovengenoemde Israëliet de eenige Europeaan, overigens bestaat de geheele bevolking uit inboorlingen.

Hier is geen politiewacht, alleen een Roomsche school.

Wilt U een kijkje komen nemen, wat Roomsche opvoeding vermag?

Ook al kijkt U door den bril waarmede U Curaçaosche toestanden beziet, dan zal Uw oordeel toch gunstig moeten zijn.

Uw. dw. dr.

P. fr. Th. v. Sadelhoff O. Pr.

Pastoor.

Berichten uit de Kolonie.

Welkom.

Met de *Siena* zal van verlof terugkeeren de Edelgrootachtbare Heer Mr. J. B. GORSIRA, Procureur generaal dezer Kolonie, en familie. Wij heeten ZEGA. en geachte familie hartelijk welkom.

Koloniale Raad.

Maandagavond is er een algemeene vergadering.

Ten stelligste verwachten wij, dat ook de Koloniale Raad openlijk protest zal aanteekenen, hetzij bij monde van den Voorzitter, hetzij door een der leden namens allen, tegen den publieken smaad, der Kolonie aangedaan door het ondoordacht geschrijf van D. G. F.

Toen in 1907 X in het Februarinummer van *Neerlandia* iets dergelijks bestond, is er door de Groep *Nederlandsche Antillen* van het A. N. V. ook een protestvergadering gehouden in de zaal van den Koloniale Raad.

De aangewezen corporatie, welke thans voor de eer en den goeden naam onzer Kolonie moet opkomen is in dit geval zonder twijfel de Koloniale Raad.

Automobielen.

Er zijn nu al 27 automobielen in onze kleine stad.

Nu is de beurt aan de buitendistricten.

De Heer HENRI JOUBERT heeft een vracht-auto laten uitkomen, allereerst tot het dagelijks vervoer van melk der Plantage Wacao naar de stad en vervolgens ook voor het vervoer van kleinere vrachtjes en passagiers.

Met 1 Januari a. s. wordt deze nieuwe dienst geopend.

Wij wenschen den ondernemer veel succes en hopen, dat zijn autodienst stand houde en hem voordeel oplevere.

Voor menigen bewoner in de buitendistricten is het een welkome gelegenheid om op een vlugge en zekere manier zijn wekelijksche provisie bijv. uit de stad te laten komen. Dat wint het houden van kar en ezel uit.

Vaarwel.

Met de *Estelle* vertrekt de Zeereerw. Pater JAN PAUL DELGEUR als Pastoor naar St. Martin. Wij wenschen ZEerw. een voorspoedige reis en behouden aankomst, en hopen nog menigmaal in Ditjes en Datjes, of Flikjes en Flokjes iets van hem te hooren.

No. 3.

Een Hollandsche stoomboot *Birmberg* is verleden week ook al in Nieuwpoort voor anker gaan liggen om fosfaat van Sta Barbara in te nemen.

Er schijnt nu schot in te komen. Nu, hoe meer hoe liever.

Triton.

Een hoezee! voor de K. W. I. M. bij het binnenloopen van het eerste schip der nieuwe lijn B Amsterdam–Curaçao–Colon. Deze nieuwe verbinding is van zeer groote beteekenis voor onze Kolonie, maar is het niet minder voor het Moederland. Voor den Hollandschen Handel is de weg naar een ruim en rijk afzetgebied geopend en gemakkelijk begaanbaar gemaakt.

De twee groote handelssteden van Nederland, Amsterdam en Rotterdam zijn verbonden niet alleen met Colon en Panama, maar ook met Curaçao, en met het nog weinig ontgonnen terrein, dat er voor en achter ligt. Dat de handelsagenten nu hunne exploratietochten beginnen naar die voor hen nog onbekende streken van Colombia en Guatemala, Peru en Chili, en in het voorbijgaan ook Curaçao bezoeken om ons vaster te binden aan het Moederland.

Schietwedstrijd.

Herplaatst wegens misstelling

De Eereprijs van den Gouverneur werd gewonnen door A. W. DE HASETH,
1ste prijs van het Korps: J. HELLBURGH
2de „ „ „ „ : J. B. SCHOTBORGH
3de „ „ „ „ : L PIETERSZ
Prijs van den Heer H. H. R. CHAPMAN, majoor commandant der rustende Schutterij W. HELLBURGH
1ste prijs van den Kapt. der troepen, H VANBAAK, F. FORBES
2de „ H. BROEKMAN

Dankbetuiging.

Ontvangen van de Heeren EDWIN SENIOR, JAMES & HENRY JONES en RIVAS FENSOHN nieuwe tijdtafels der lijnen welke deze H. H. vertegenwoordigen. Hiervoor onzen oprechten dank.

De groote factoren van het dryfarmingstelsel.

Waterverzameling en bewaring voor het gewas, dat zijn dus de *groote factoren*; die het geheele systeem beheerschen Door doelmatige cultiveering wordt tevens voorkomen, dat onkruid opschiet en daardoor den bodem vocht- en voedingsstoffen ontrooft.

Een hoofdzaak in vele dryfarming-environs is en blijft de „summerfallowing."

Waar de regenval wat gunstiger is wordt niet om het andere jaar, maar om het derde en vierde jaar „summerfallowing" toegepast.

Beide methodes zou men het best kunnen betitelen met het woord: „braak systeem" dat hier echter in de eerste plaats wordt gevolgd ter verzameling en bewaring van vocht en waarvoor bepaalde werktuigen worden gebruikt.

Een ander systeem maakt geen gebruik van „summerfallowing", doch hierbij worden dusdanige gewassen gekozen, die doorgevoerde tusschenbewerking, „intertillage" toelaten, als groote maïs, (corn), sorghum en boonen.

Als algemeene regel kan gelden, dat hoe geringer de neerslag is, hoe minder zaaizaad moet worden gebruikt.

Het is beter een dun gewas te hebben, dat tot vollen wasdom komt dan een „dik" gewas, dat met de zelfde hoeveelheid water in zijn groei moet blijven steken. Is de grond goed gecultiveerd, dan is er ook veel minder zaaizaad noodig.

In goed bewerkte gronden geschiedt de ontkieming van het zaad veel beter dan in niet bewerkte. Het zaaien geschiedt steeds met de machine.

Bij de uitoefening van dryfarming zijn doelmatige werktuigen een eerste vereischte en natuurlijk behoorlijke trekkracht.

Een span van drie of vier zware paarden zag ik in Utah en elders meermalen voor ploeg of disc, maar meestal kan met een span van twee voldoende en goed worden gewerkt.

Oogsten geschiedt met een „harvester" terwijl maaien van Alfalfa of gras, ook op kleine oppervlakten, steeds geschiedt met een maaimachine."

Gele koorts.

Volgens officieele advertentie, onderteekend door den Gouvernements-secretaris van Suriname, kwamen begin December op Trinidad gevallen voor van gele koorts, en werd mitsdien te Paramaribo de quarantaine voor schepen komende van Trinidad afgekondigd.

Leger.

Bij K. B. is bepaald dat de eindiging van de detacheering bij de landmacht in West-Indië nader wordt vastgesteld:

1o. van den eerste-luitenant der infanterie van het leger in Ned.-Indië H. P. Pieper op 2 Sept. 1914;
2o. voor den sedert tot 1e. luitenant bevorderden tweede-luitenant der infanterie van genoemd leger W. F. Van der Hoff op 17 April 1914.

Panamakanaal.

De Minister houdt zeer in het bijzonder het oog gevestigd op de inrichting van consulaten waar deze in verband met de aanstaande opening van het Panamakanaal voor de Nederlandsche economische belangen van nut kunnen zijn. Voorshands zal het 't best zijn nog geen vasten post in Chili te vestigen, maar wel de leiding der consulaire zaken in handen van een beroepsconsul te stellen.

Officieele berichten.

Aan den Havenmeester en Loods alhier C. B. DEBROT is tot herstel van gezondheid, een maand verlof verleend; de heer J. S. LUDWIG is eervol ontslagen als tijdelijk loods voor de Fuikbaai alhier en is tijdelijk belast met de waarneming der functiën van havenmeester en loods alhier; en de heer ALFRED VIRGOE is tijdelijk belast met de funtiën van loods voor de Fuikbaai alhier.

De heeren W. F A. LABEGA en J. A. LAMPE op St. Martin N. G. zijn gerechtigd verklaard tot de uitoefening der functiën van translateur en interpreteur respectievelijk in de Engelsche, Fransche en Nederlandsche, en in de Engelsche en Nederlandsche talen.

Aan den gouvernements-geneeskundige op Saba G. R. HOPKINS is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend; en de geneesheer van Suriname CH. J. SAMSON, tijdelijk gouvernements-geneeskundige in de Kolonie Curaçao, is tijdelijk belast met de functiën van gouvernements-geneeskundige op Saba.

J. C. PETERSON is eervol ontheven van de verdere waarneming der betrekking van beambte belast met het houden van toezicht op de Simpsonsbaai en omliggende baaien en binnenwateren op St. Martin N. G. en W. B. PETERSON is tijdelijk belast met die functiën.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven.

Martin Bertrian, Ernestina Ruiz D., Lidia Sasjow.
Aangeteekende stuk: Cristian Winkel.

Regenval.

Gedurende de maand Nov.

Fort Amsterdam	302.1	mM.
Westpunt	122.	„
Plantage Siberie	113.5	„
Kl. Sta Martha	111.9	„
Hoffi Abao	85.1	„
Cas Chikito	285.	„
Sta. Maria	190.8	„
Groot St. Joris	167.5	„
Wilhelminatuin	180.	„
Santa Rosa	196.4	„
Beekenburg	214.4	„
Noordkant	147.5	„

PROGRAMMA.

Muziekuitvoering.

Zondagavond om 7.30 uur Overzijde.

1. Leichte Kavallerie Marsch 1e uitv. Haberksen
2. Ouverture de Nabucodonosor G. Verdi
3. Puppchen Walzer 1e uitv. J. Gilbert
4. Fantaisie sur Faust Gounod
5. Victoria Marsch 1e uitv. W. Ziegler
6. Ein Walzertraum Selection O. Strauss
7. Les Petits Oiseaux Fant. Variee pour Saxophon 1e uitv. Christophe
8. Idealidad Danza G. Miranda

Bestrijding der gele koorts.

De Nederlandsche Regeering heeft de Amerikaansche het voorstel onderworpen om eene internationale commissie bijeen te roepen tot het bestudeeren van maatregelen ter bestrijding van gele koorts in verband met de opening van het Panamakaal. Dit voorstel heeft een gunstig onthaal gevonden en de Amerikaansche regeering heeft inleidende stappen gedaan bij de regeeringen te Berlijn, Lissabon, Londen en Parijs.

Marktbericht van den Curacaoschen Handelsbond.

Van 24 December 1913.

AARDNOTEN (Pindas) per K.G.		—
ZOUT per vat van 180 K.G.	f	0.80
DIVIDIVI per K.G.	„	0.05½
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw.	„	0.60
id. per KG. 2e kw.	„	0.50
HUIDEN per K.G.	„	0.85
GEITENVELLEN per K.G.	„	1.10
WOL per K.G.	„	0.12
SCHAPENVELLEN per stuk	„	0.55
BEENDEREN per K.G.	„	0.02
RECINUS-ZAAD per K.G.	„	0.05
STROOHOEDEN (hippijapa).		
Kwaliteit No. 1 per dozijn	„	4.12½
„ „ 1 (gebleekt) „ „	„	4 25
„ „ 2 „ „	„	5.25
„ „ 8 „ „	„	—
„ „ 3 „ „	„	—
„ „ 4 „ „	„	7.—
„ „ 5 „ „ OLA	„	—.
„ „ 6 „ „	„	8.50
„ „ 7 „ „	„	9
„ „ 8 „ „ OLA	„	
„ „ 9 „ „	„	12.50
„ „ 10 „ „ OLA	„	12.
„ „ 11 „ „	„	—
„ „ 12 „ „ OLA	„	15
„ „ 13 „ „	„	
„ „ 14 „ „ OLA	„	
„ „ 15 „ „	„	

Ratten.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd: 116 ratten.

Treurig geval.

Maandag 8 Dec. kwam voor Paramaribo de visscherschoener „Lucania" met de vlag halfstok, omdat men den dood van den kapitein Kito Whitefield had te betreuren.

Omtrent dit feit vernemen wij het volgende:

Zondagavond liet de Lucania het anker vallen op een afstand van ongeveer 10 uur ten Oosten van het Lichtschip.

Nadat de zeilen gestreken waren, werd aan den 27-jarigen matroos-visscher Laurence Maxwell door een ouderen matroos opgedragen om het ankerlicht op te hangen. Maxwell had hiertoe geen trek en voldeed niet aan dit bevel. De kapitein, die erbij te pas kwam, ondersteunde het bevel van den ouderen matroos en nam Maxwell duchtig onder handen. Het gevolg was, dat zij elkaar te lijf gingen. De beide vechtenden, de kapitein en Maxwel, vielen door het slingeren van den schoener, overboord. Maxwel die zwemmen kon, redde zich aan den ankerketting, doch de Kapitein, die niet zwemmen kon, verdween in de diepte. De sloep werd aanstonds gestreken, reddingsboeien en touwen uitgeworpen, maar niets mocht baten. Slechts de hoed van den kapitein werd opgevischt. Men bleef dien nacht aldaar liggen en wendde verdere pogingen aan doch alles was vruchteloos.

Eerst Maandagmiddag arriveerde de schoener alhier.

Gisteren heeft de politie Laurence Maxwell aangehouden en is het verhoor in de zaak aangevangen.

De equipage bestond uit den kapitein en 9 matrozen. De eigenlijke titels aan boord waren: 1 kapitein tevens stuurman, 1 kok en 8 matrozen, die allen ook visschers genoemd worden.

De kapitein en Maxwel zijn beiden afkomstig van Saba.

Over het algemeen stond de kapitein bekend als zeer streng.

De Surinamer.

Het Stationschip.

Het Koloniaal Weekblad schrijft:

„We moeten nu afwachten, wat met het schip zal gebeuren. Indien het niet buiten dienst wordt gesteld, dan zou het toch veel beter zijn geweest het in West-Indië te laten, want het argument van gebrek aan bemanning is dan niet meer geldig. De Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der Marinebegrooting zal hieromtrent wel opheldering geven."

In het Voorloopig Verslag

werd gevraagd, of het juist is, dat het ontslag op groote schaal tot een meer dan gewoon tekort aan personeel heeft geleid, en vroeg men of het waar is, dat de „Zeeland" vóór Januari a. s. uit West-Indië zal terugkeeren en wegens gebrek aan schepelingen niet zal vervangen worden.

Suppl. begrooting Curaçao 1912.

Blijkens de begrooting van Curaçao 1912 bedroeg het eindcijfer der uitgaven f 1.107.332.

Van die begooting worden thans voorgedragen: voor verhooging 60 artikelen met een totaal van 121.283.46½, voor verlaging 68 artikelen met een totaal van f 80.044.73, zoodat het eindcijfer een vermeerdering ondergaat van f 41.238.73½.

De bijdrage uit 's Rijks schatkist behoeft echter slechts met f 7732.83½ te worden verhoogd, aangezien de opbrengst der middelen, die op 690.390 was geraamd, f 723 995.90 of f 33 505.90 meer dan de raming is geweest.

De overschrijding van het voor de uitgaven toegestaan krediet is toe te schrijven aan bijzondere of onvoorziene omstandigheden, zoomede aan het uitgeven van een bedrag van ruim f 10.400 op onderscheidene memorieposten.

De hoogere opbrengst der middelen ad f 33.505,90 is hoofdzakelijk te

danken aan de middelen invoerrecht, overdrachtsbelasting, successiebelasting, inkomsten van de posterij en alle andere ontvangsten van het eiland Curaçao, welke ongeveer f 81.500 boven de raming hebben opgebracht, terwijl de opbrengst van het middel concessierechten (Aruba) ten gevolge van den lagen marktprijs der phosphaten, en het middel inkomsten van den stoomvaartdienst, enz. (geheele kolonie) door de staking van den dienst beneden de raming bleef, hetgeen tegenover lagere uitgaven een mindere inkomst van f 52.700 dan waarop gerekend was, heeft veroorzaakt.

Buitenland.

Algemeen Overzicht.

De home-rule-quæstie voor Ierland en het Ulster-verzet moeten ook in den jongsten Kabinetsraad van 't Engelsche Ministerie punten van lange en ernstige besprekingen hebben uitgemaakt. Over een difinitief besluit tot ingrijpen schijnt men 't nog niet eens geworden. De „Daily Mail" althans weet te vertellen, dat de regeering een onderzoek heeft doen instellen naar de middelen waarover men te Ulster beschikt. Dit onderzoek zou hebben aangetoond dat de Ulsterianen 25.000 geweren hebben, meest van een verouderd type, maar dat er dagelijks nieuwe geweren worden ingevoerd. De munitie moet echter schaarsch zijn in de provincie. Het kabinet heeft zich, naar 't zelfde blad meldt, eenstemmig uitgesproken voor een minnelijke schikking met Ulster, maar het verlangt, dat voorstellen daaromtrent van de zijde der oppositie komen. Voor de bespreking van zulke voorstellen acht de regeering den tijd die zal voorloopen tusschen de tweede en derde lezing van het home-rule-ontwerp in het Lagerhuis het meest geschikt. Het parlement zal volgens de „Press Association" in de tweede week van Februari weer bijeenkomen en reeds enkele dagen daarna zou het ontwerp weer worden ingediend. Tusschen de tweede en derde lezing zal een vrij lange termijn worden gelaten, die alle gelegenheid geeft om tot een schikking te komen.

Bemiddelingsvoorstellen! Dit woord is in den laatsten tijd herhaaldelijk gesproken, wanneer in Engeland en Ierland op vergaderingen en in dagbladartikelen de Home-Rule-quaestie te berde werd gebracht (en dit geschiedde dag in dag uit). Thans komt de „Times" met de mededeeling, dat minister Asquith voornemens is aan den leider der oppositie Bonar Law voorstellen te doen betreffende Ulster. De regeering zou n.l. aanbieden Ulster voor een bepaald aantal jaren uit te sluiten (dus toch?) van de Home-Rule-wet en het een zelfstandig bestuur te laten — alleen zou Ierland voor het tijdelijke gemis van het rijke Ulster schadeloos worden gesteld.

Als dát waar mocht blijken — wat is Asquith's voorstel dan feitelijk anders dan een capitulatie voor de bedreigingen der Ulstersche revolutionairen? Doch het is nog niet zeker en de „Westm. Gazette" waarschuwt tegen dergelijke voorbarige en sensationeele onthullingen. „Indien de plannen of veronderstelde plannen der regeering", zegt het blad, „in de oppositie-pers reeds worden geëxploiteerd, eer ze nog bekend zijn aan de meest belanghebbenden, zal reeds bij voorbaat de mogelijkheid, om tot een schikking te komen, verijdeld zijn.

Intusschen staat dit vast: de Nationalisten — en met of zonder hun steun staat of valt deze regeering — hebben nog dezer dagen bij monde van Redmond, den grooten leider, uitdrukkelijk verklaard geen uitsluiting van Ulster te willen, geen uitsluiting te kunnen dulden. Mocht de regeering toch voor deze concessie aan het brutaal geweld te vinden zijn, dan krijgt zij het met de Nationalisten aan den stok.

* *
*

De Russische minister-president Kokowzef moge onlangs aan de te Berlijn wonende vertegenwoordigers van de Russische pers verzekerd hebben dat geen enkele van de thans nog bestaande „quaesties" — de Albaneesche, de Grieksch-Turksche, de Armeensche enz. — aanleiding zal, of zelfs kan geven tot een Europeeschen oorlog, en keizer Frans Jozef moge zich in zijn toespraak tot de delegaties even optimistisch hebben uitgelaten — dit neemt niet weg dat, naar de minister van Buitenl. Zaken der Donau-monarchie, graaf Berchtold, eveneens in zijn groote rede aan de Hongaarsche commissie voor Buitenl. Zaken verklaarde, de uiterste gevolgen van de groote Oostersche krisis nog niet geheel voorzien kunnen worden.

De Weener bladen hebben in de laatste dagen met het oog op Berchtold's tegemoet geziene rede — die de rechtvaardiging zijner politiek zou moeten inhouden — aan hun lezers het raadseltje opgegeven: zal hij het winnen of verliezen? Te oordeelen naar den inhoud van het thans geleverde exposé, zal het eerste het geval zijn. De minister ging nog eens van A tot Z het verloop der beken de gebeurtenissen na, eindigende met te herinneren aan de reden waarom Oostenrijk pressie had uitgeoefend op Servië. Dit land bedreigde n.l. den nieuwen Albaneeschen staat in zijn bestaan. Doch Servië was zoo wijs aan Oostenrijk satisfactie te geven, zoodat het gevaar voor complicaties uit den weg werd geruimd. En nu vordert de regeling van de Albaneesche aangelegenheden in den jongsten tijd naar wensch.

Ook dank zij — en hier kreeg de regeering te 's-Gravenhage een pluimpje, evenals minister Grey, de Britsche titularis van Buitenl. Zaken, er reeds een voor zijn vredestichtende bemoeiïngen ontvangen had! — de bereidwilligheid van Nederland tot het uitzenden van officieren naar Albanië, die daar den gendarmeriedienst zullen organiseeren. Deze officieren zijn reeds aangekomen en onder deze omstandigheden is te verwachten, dat de jonge staat een betere toekomst tegemoet zal gaan. Te midden van zóóvele en zóó groote moeilijkheden zijn de betrekkingen tusschen de groote mogendheden zóó hecht gebleken als men dit nauwelijks had durven verwachten.

De soliditeit van de Europeesche statengroepeeringen kon op de proef worden gesteld, zonder dat er gevaar voor verwikkelingen ontstond. Daarbij bleek het Drievoudig Verbond onwrikbaar te zijn, bleven de betrekkingen met Rusland — na perioden van spanning en misverstand — correct en vriendschappelijk en bestaan er thans ook geen ernstige belangen, die een scheiding teweeg zouden kunnen brengen tusschen Frankrijk en de Donau-monarchie.

Wat betreft Servië — welk land een handelsuitgang naar de zee heeft gekregen — sprak de minister de hoop uit op goede economische betrekkingen tusschen dit land en Oostenrijk, daaraan toevoegende, dat hij een mededeeling in dien geest gedaan had aan de regeering te Belgrado zelve.

Kokowzef en Berchtold — m.a.w. Rusland en Oostenrijk — beide zijn dus, ofschoon niet precies in denzelfden graad, optimist en spraken diengevolge in geruststellenden, bemoedigenden geest. En de Fransche minister-president Barthou sloot zich — tres faciunt collegium! — in een tafelrede, gehouden aan het diner van het republikeinsche comité voor Handel en Industrie te Parijs, eveneens bij hen aan, door op vermanenden toon te verklaren, dat iedereen moet begrijpen hoe de rust en de veiligheid van Europa afhangen van de eendracht en de goede verstandhouding onder de Europeesche Staten. Wat Frankrijk betreft, verzekerde de minister, dit wil niets liever dan den vrede, omdat er geen enkel land is dat den vrede meer dan Frankrijk noodig heeft. Al hetgeen Frankrijk tijdens de jongste krisis heeft gedaan, werd ingegeven door den wensch om den vrede in de wereld te handhaven.

Wij hebben, zeide de minister, moeilijke en ongunstige tijden achter den rug en zullen voortgaan met onverzwakt goed vertrouwen mede te werken tot de handhaving van den vrede in de wereld.

Dit wil men in Mexico niet! Dáár zitten de partijen elkaar te veel met doodelijken haat te bestoken, dan dat zij eraan zouden denken den vrede te gaan dienen.

Ook Carranza, de leider der revolutionairen, heeft thans blijkbaar alle onderhandelingen met Washington afgebroken, daar hij onlangs met zijn staf uit Los Nogales naar Hermosillo, de hoofdstad der constitutionalisten vertrokken is. Zijn troepen houden geducht huis, plunderend en brandschattend en breken de spoorwegen op, ondanks de dreigende verklaring der Amerikaansche regeering, dat elke poging om de Amerikanen en andere vreemdelingen van de kust af te sluiten, noodzakelijk tot gewapende interventie moet leiden. Volgens den „New-York Herald" zouden de Carranzisten — om ze zoo eens te noemen — voornemens zijn de spoorwegen van Santa Cruz en van Manzanillo naar de hoofdstad te vernielen, omdat eerlang de levering van een deel der groote bestelling aan oorlogstuig, bestemd voor de regeeringstroepen, wordt verwacht. Huerta heeft n.l. in Japan 45 stuks veldgeschut, 20.000 geweren en 150 millioen patronen op korten termijn besteld en ½ daarvan zou reeds onder weg zijn naar Salina Cruz of Manzanillo, de twee havens, waar gewoonlijk Japansche schepen binnen loopen. Huerta zelf, bevreesd voor zijn leven, zit thans opgesloten in het kasteel te Chapultepec, bewaakt door een sterke troepenmacht, die voorzien is van machinegeweren en ammunitie.

Volgens een bericht uit Barbados hebben de twee Engelsche kruisers, die daar lagen, bevel ontvangen zich onmiddellijk naar Vera Cruz te begeven en zijn ze daarheen ook reeds vertrokken.

Het onverkwikkelijke debat over de verhooging der civiele lijst van koning Ludwig III van Beieren, is eindelijk in de Kamer-Commissie voor de financiën geëindigd met de aanneming van het regeeringsvoorstel. Dit moet nu nog in de Kamer zelve aan de orde komen. Tusschen de liberalen heerscht oneenigheid. Een gedeelte hunner — als wier voorstander Casselmann optrad — wilde het regeeringsvoorstel, onveranderd aannemen, doch een andere fractie wier standpunt toegelicht werd door den bekenden afgevaardigde Müller van Meiningen, betoogde dat op de curatoren over het vermogen van Koning Otto de moreele verplichting rust, ook in het vervolg aan de hofkas de bijdragen te verzekeren, die haar tot dusverre waren uitgekeerd.

Minister Von Hertling had te voren, in een uitvoerige rede een beroep gedaan op de Vaderlandsliefde van alle partijen. Met 10 tegen 3 stemmen en 2 onthoudingen triompheerde die „vaderlandsliefde" nu! Waarbij dan nog kwam de uitdrukkelijke verklaring van den afgevaardigde Dr. Hammerschmidt dat de liberale fractie zich bij de behandeling van de quaestie in den Landdag geenszins door deze stemming gebonden achtte. Welk een aangename gewaarwording moet het zijn voor een bijna zeventigjarigen vorst, een zijner meest intieme persoonlijke aangelegenheden — de quaestie van zijn inkomen — gemaakt te zien tot een voorwerp van partij-gekibbel!

Met de laatste mail ontving ik het zeer droevig bericht van het overlijden van mijne zeer geliefde zusters in den Haag:

MEJONKVROUWE

E. C. WAUBERT DE PUISEAU

op den 26en November 1913 en

MEJONKVROUWE

M. E. WAUBERT DE PUISEAU

op den 3en December 1913.

Curaçao 27 December 1913.

de Wed. J. W. Heldewier-Vignon,

geb. WAUBERT DE PUISEAU.

Eenige kennisgeving.

HAVEN-NIEUWS.

VAN 20 DEC.—3 JANUARI.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Lod v Nassau	N C v Baaren	25 Dec.	Amsterdam	26 Dec.	New-York
Merida	A Johanson	21 „	Maracaibo	22 „	La Guayra
Thyra Menier	J S Jones	25 „	New-York	25 „	Maracaibo
Merida	A Johanson	24 „	La Guayra	25 „	Maracaibo
Philadelphia	H Highborn	25 „	New-York	25 „	La Guayra
Thyra Menier	J S Jones	30 „	Maracaibo	30 „	New-York
Pr Willem I	A R Nyboer	28 „	New-York	29 „	Amsterdam
Philadelphia	H Highborn	31 „	La Guayra	31 „	New-York
Merida	A Johanson	31 „	Maracaibo	31 „	Maracaibo
Maracaibo	G W Goodman	3 Jan.	New-York	3 Jan.	Maracaibo
Pr d Nederl.	J C Metus	3 „	Amsterdam	4 „	New-York
Gemma		20 Dec.	New Castle		New Castle
Birmberg	Scheltema	18 Dec.	Isl Canarias	23 Dec.	Glieken Alm.
Syria	H Boltzen	20 „	Haiti	22 „	Hamburg
Triton	Nic. Fatas	26 „	Amsterdam	26 „	Colón
Heelsum	Zeven	24 „	Aruba	25 „	Gent Bélgica
Siena	R Raffo	27 „	Génova	27 „	Colón
Odenwald	C Segebarth	28 „	Hamburg	28 „	Colón
Scythian	Atkinson	30 „	Liverpool	30 „	Sta Marta
La Plata	H Bark	2 Jan.	Pto Colombia	4 Jan.	Hamburg

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	Vertrek	naar
Mercedes Maria	20 Nov.	St Domingo	*Estelle H*	20 Dec.	Aruba
Federica H	20 „	Aruba	*Federica H*	22 „	Aruba
Cor. de Jesus H	20 „	Aruba	*29 de Agosto C*	22 „	Rio Hacha
Carlota H	21 „	Maracaibo	*Refugio H*	23 „	Aruba
Refugio H	21 „	Aruba	*Perla de Ozama*	25 „	Sto Domingo
Estelle H	23 „	Aruba	*W Swift A*	26 „	Bonaire
Hilda H	22 „	Manzanillo	*Estelle H*	27 „	Isl Barlovento
W L Swift Am.	23 „	St Thomas			
Maria H	23 „	Maracaibo			